АЂСНV

ЕС—ꙨVМЧVБЖА ЂVЦУА ДЕМОКРАТ ГАЗЕЂУП.

ÀХУ 1 м. 50 к. ÀХУ 1 м. 50 к.

№ 4 АСАБША АПРЕЛ 5-РЗV 1919 ШVЂУСА-РÀАП № 4

АГАЗЕЂ ,,АЂСНV'' А—КАНТОРА АЦНV̆Т:

Напv̆ла ꙩv̆раҧуа аазђеіуа ірvуалуп ꙩлvрганv ірꙩларазv

Убрі апàꙩс-аџіаàд аздаҟак ауп іꙩт̆v̆у, агі адаҟа іꙩv̆мкуа іqазароуп.

Напv̆ла ꙩv̆раҧуа: àзкабжҧуа, ах̆зvрт̆раҧуа амаана-зкаҧуа, асамvрqvлҧуа ,,АГVЂ'' ахуаҧшуеіт; ìч̆еінv, іꙩv̆зар—ірv̆дvркv̆лоіт; ìч̆еімкуа ірбàр, ма ірч̆еінv, еілvрганv̆ бзіа іш̆аҧургv̆ланv агазèђ іанvрцоіт, ма арч̆еіра ђабаà мvцху аҙахнv ірбàр, ма зvнцак агазèђ іаматахумкуа ірбàр-іаанv̆ркvлоіт, іꙩарv̆жуам.

Агазèђ ,,АЂСНV'' азv а-статіаҧуа іаашлаҭуп абрі ,,адрес'' ала Сухумъ Учительская Семинарія.

АЦУА, 5 АПРІЛ.

Аàмҧаҧуеі, аỳсҧуеі абарбàл іахàуша àгажра іач̆ỳуп.

Ех̆à ірhоуа оцv̆ ірhом; ех̆à іqоу оцv̆ іqам.

Аҧсабара-ч̆v іqалаҧуа аỳс дv̆уҧуа цvђ-чv̆ҧҧуак hарà hqиv̆за іааҙоѓv еіцшнv̆ іааꙩv̆уом: асоіузнікџà рv̆ла іааꙩvуа аỳс, дач̆à планк амоуп, дач̆à рт̆аш̆ак àмоуп, дач̆à хшvꙩк àтџанv іqоуп, іара убрі аỳс ахаҙà аболшевікџа рv̆ла іанааꙩvуа дач̆à планк àмоуп, дач̆à рт̆аш̆ак àмоуп, дач̆à хшv̆ꙩк àтџанv іqоуп.

Абàс àуп ожv̆ hаазҧулаз аамҙа-зv аусҧуа еіларꙩv̆итпv ішv̆qоу.

Аѓірђ зеѓv̆ hарqуàтцvп абрі h-Аҧснv хучv амш андv̆уу, ач̆-ҟуàр бзіа уаҧуҭанv шежvмҙанҙа аханvт̆ уд̆v̆ђулар, àхулҧазv атџv̆хуап унеіуеіт, абрі еіцш ат̆v̆ла хучv агуҙанv̆ hàqоуп hарà, аха Самvрзаqàна іqалуа аỳс hарà hзvп заграніца іqалаз акv̆ іаꙩv̆зоуп; іарà убvсђоуп Кудрv̆ аучасткач̆v̆і, Гудаућа аучасткач̆v̆і іqалаҧуо аỳсҧуаѓv: ма іааꙩҙоуам hарà аỳс ,знапач̆v іqам hqvнҙа,-іааꙩҙарѓv—ма мvзкv, ма ꙩvмз рv̆ш̆ҧах̆vоуп іанааꙩvуа—іанhahауа.

Аѓірђ зеѓv̆ hарqуàтцvп: ажv̆т̆ ђелvі пош̆ђеі анv̆hаҙамvз Аҧснv̆ аханv̆ ажабж іqалуаз, адvрꙩàч̆нv Аҧснv̆ атџv̆хуан ірд̆v̆руап.

Ожv аҧелѓv vqоуп, аҧош̆ђаѓv vqоуп, ауааѓv v̆qоуп, ҧàса ìqаз реіhаѓv, нас іqалазеі?

Ожv̆ hаазҧулаз аамҙа-зv àжабж нvqv̆згуаз аҧелѓv ђел тџас еіаvххà аỳс ауàм, апош̆ђаѓv іарà убрі аҧбаҧуа ртv уі hаҭҙам, азv̆ -рv̆тџабазаап уhарат̆v іqоуп.

Ажàк àла: арђ аусҧуа еіhà еілvрганv̆, ђарà ш̆аҧугvлаш̆ак àманv ч̆сvмша зvч̆зvмҧсахvуа хvк аманv дач̆а ҧvђрак іанv̆qамла, дарà аỳсҧуа знапv̆ алакvу, інарhv̆аарhуà, ірꙩv̆нтуа ìзмоу рàкумзар, іаҧшуа зеѓv̆ ргу àҧуч̆vђіит, ргу ҧнаҧаит.

Арì hарà h-Аҧснv мацара азvhап акум ìзvсhуа, Урсv̆т̆лап дv̆уҙҙаѓv зех̆vнџàра іарà убàсоуп ішv̆qоу.

ÀЧАНБА ЖЛАРV Р-СОВЕТ АНХV-РТ АЧНV ПШАЗ ÀЗКА.

—

ЖЛАРV!

,,Независімаіа соціалістіческаіа''-hа ізvш̆ҧоу агуђ рv̆х̆ҙала іах̆а абрà сџа зкоіт, іаѓахv̆ч̆баароуп акvі-ꙩбеі жа аҧvрҧҧуеі hареі hаqазааша, Аҧснv̆ іпазнv̆qуа урђ раҧх̆агv̆лаца, рvхђуà.

Нvббvра-мзаzv̆ (октiабр) ареволіуціа іqалаз, „Временное правительство“ -hа, аамҙала àмчра ш̆ђv̆хнv іђут̆аз ауаа апеімпарнv-аҧvрђ р-соціалістҧуа. раҧх̆агv̆лаца, Урсv̆т̆лап àмчра ш̆ђvзхvз ауаа мдvрс ірvҧх̆аҙàп, ізvш̆ђалаз аусѓv накҙарà зоуà акv̆ акум рhап, Урсv̆т̆лап ахуарх̆ (демократіа) знапv адvркvз рvмхацѓахан Урсv̆т̆лап кàжнv еіхч̆еіт Кавказ-ца, Ђурђv̆т̆лап-ца.

Жларv̆, ахуарх̆ дарбанзаалакѓv іаhзеіҧшуп, урђ рvус hаӂҧоуп, hаінтернаціоналістҧоуп (еілv̆х цꙩмтакуа аҧсабара ахуарх̆ іqоу рvбзіара àш̆ҧалара) -hа зhоуаз, рч̆vђх̆акvп Ђурђv̆т̆ла àш̆аҧургvлара іалагч̆еіт. Убрі іаркнv̆ ìжд̆v̆руазааіт, жларv, аҧvрђ-жлара раҧх̆агv̆лаца àмꙩа іаша ìзђуз іпv̆мꙩахvтцуз!

Урсv̆т̆лап іанvqаз інтернаціонал àмꙩа іанv̆п, аха Ђурђv̆т̆ланца іанхvш̆ѓv р-hvпђҧарра àhасаб анv̆ш̆ђvрх, інтернаціонал àмꙩа іаша іжꙩахv̆цт, ,,соціал-патріот''-hа (іалкаанv рv̆жлар рзv мацара аус-ура іаласч̆еіт) ззvрhvуа-àх̆ еіхеіт)

Ожv̆ аҧv̆рҧҧуа аhvпҧарра аhасаб рҟv̆іт. Партіас Ђурђv̆лап, акvі-ꙩбеі рvда. аѓv̆рђ зеѓv̆ національ-демократ апартіа рзаакҙа, реібадvрнп, еіꙩv̆зда-хап, еідгvланv аhvпҧарра аhасаб àла аус еіцv̆руеіт.

Дч̆v̆лда, уааҧеч̆v̆рàда hvпҧарра азv̆ qàлуом. Убрі ацнv̆т̆ аҧv̆рҧҧуа рhаа адтцара, àрђбаара іач̆v̆уп. Арì hаҧснv хучч̆v іах̆еібарнvу цгаҙà іч̆ацахаàуп

hагv̆лаца аhvпҧарра аш̆анv ірхvз азv̆ цгаҙà іазv̆...

іарђарч̆і?

Ус ђуцарvла... ожv іазv̆qалоуам, ...

гоуазар,

Амаана іаѓаhзvрч̆іт. ,,Самоопредѣленіе''-hа амілаҧҧуа рхаѓ ч̆е, рхv арч̆еіра рнапач̆v іqалаіт-hа ареволіуціа-дv зàс іпнажvз іаагаѓv іаhадvрнvлт, аха іаарhнv аѓрà-бааҧсvрала.

Ожv̆ hарà Аҧснv̆ жлар іqоу, hхv̆ hарч̆еіоіт (самоопредѣленіе).

Усакуш̆! Арах̆ аhvqа уах̆акуаҧшуа ỳсакуша іqоуп, ахà уагvлаҧшvр, hара hхv̆ арч̆еіра (самоопредѣленіе) hнапач̆v іqаҙам, іhамнv̆тцvрџап ш̆оукv іалагч̆еіт рхv̆ азv̆ hарч̆еіра.

Аҧсуа Совèт іђут̆аз зàанатца іђуцанv, àмчра Аокруга ач̆v рнапач̆v іаа-

ганv ѓіінv іаhамнv̆тцvрџеіт hара hхv hара hахагv̆лара.

Насѓv ізларv̆лшауаз ала акv̆ іамеікҙакуа ауаа ірнvланv жларv̆ ірv̆ларцеіт ,,агітаціа'' азv асовèт ач̆v̆ еіhàрак ірv̆дгvлаша ауаа àладvрт̆арцv, нас ргу іђаз урђ рч̆v іадvрhарцv енаѓ ìзvш̆ђаз-Аҧснv Ђурђv̆т̆лап àдтцара. Ргу іђазабàр ìжбоіт інарvкҙарацv аѓрv̆тvм.

hара аҧvрђҧуа р-рèспубліка, рхv арч̆еіра іqартцаз іаhцv̆мҧҙам, іаѓрvдаhнvhалуоіт; дара рхv̆ бзіа ішv̆рбауа еҧш hарѓv hхv̆ еіцанv̆ іаабауам, еѓà жà-хаа карv̆жvрѓv hалvҧшнv іаабоіт ргу іђоу. -Аҧснv іпеꙩаҙауа.

Убрі ацнv̆т̆ рv̆усҧуа апротест азàауеіт.

АЦVСVІ АhVhVІ.

(Крvлòв іàжа-маана іаѓрvҧшџа).

Атцvс àкаҧ ꙩахаҧàн,
Іҧаѓ-ҧаѓvуа іааҧахvеіт;
Аhv̆h-ҧvшҧа наскіà hаq
Ìшахv̆ччозк іааҧсаҙеіт.
„Ìшђоухаҧеі уара hàс,
Àкаҧ-хàха кv̆га цѓàс?
Уҧхàмш̆аҙоі уарà hàс,
Уахзацvмцуа аџ̆а hаq?“
Абàс аhvh еіhà-еіhà,
Àqvрqvр-hа іччауѓіт;
Атцv̆с рv̆цhа еілажжà,
Àкаҧ іàлоуп іhvҧ-зvҧvуеіт.
Аhv̆h гv̆рђоіт, іҧvрҧvрvуеіт,
Àмаху àҙа тартарvуѓіт
Амаху іàмаз ашаша
Іарà іахàмшеі ахудаца!
Еѓ-ỳҧунагоіт уарà, аhvh!
Узахччоз уарà атцv̆с?
Абàр іааргоіт уарà узv̆с,
Арасà-маху ҙv̆га-цvс.

Д. Гуліа.

Ачкуп дгаҙап, іхшvꙩ мџцvзт, аурìа ера ìгурꙩа дагуаз џіш̆еіт. Уі аш̆ђах̆ ачкуп ìанì іабì ус реіhеіт: ,,Шара ех̆еі, оџі іҧсvша џауп, џvҧсv зђоу „апекуп“ дсvџшароуп“-hа. Аҙаhмадаца даара іргуамҧхvеіт рҧа ìреіhаз, аџv дпірꙩаш̆уаҙѓv рдvрvп, уі еҧш іqоу џара ҧдаракѓv іаhзом-hа іарhіт рҧа, ,аха „àга ìікvз ìкџіт“,-hа ажа іалоуп еҧш, дџуа, дааvа, імvргvлаҙіт аҙаhмадаца рҧа. Іімуzvуаша анvрба vус іарhеіт-рvчкуп:,,Дзvсҧа пекупс іvђахvу“hа

Рҧа ргула аурìа̦ інапv іђуікvіт. Аҙаhмадаца, арì еҧш рҧа іапреіhа, рхv рvхпахvіт аурìа іџѓ-хуцш̆а рдvруап азv. Аҙааца рцта анџѓаха аус іалацажуаз ауріаѓv ìч̆рvҧуìршіт. Аус-hаца hа іаарvҧх̆аз іаҧуртцарvз рзvмдvруа ішт̆аз, аурìа даацажан ус ìhеіт: „аусhаца, даараа, зеҧш-qамлаҧ аѓv-qаҙам, ачкуп ìіашанv „апекуп“ дvіђахvзар, іанì іàбì џvрзv̆мҙvрꙩvкуа, урђ ђаhмадацоп рvхшvꙩ цахеіт, ачкуп ìшеіhуа џv̆vqуа“-hа. Аурìа іреіhаз ìнvҧуцап àусhаца ачкуп, ,,пекупс“ іvђахvда-hа іаніазцаа „hгула аурìа іауп“-hа реіhіт. Аурìа напvнцас дvірҧеіт ачкуп ìанì ìабì рvҧсv зђаз, ерѓv уі акуп ііҧахvз: ,,Арì ак-оп мазарас іџvнхуа, іџvнђхасҧахар џvчкуп џара џаш̆ђах̆ ізvнхуазі іhап, рv̆чкуп ìгурꙩv дагуàзша qаітџàп, рvлvу аарvмкукуанv ìгvеіт.

Аҙаàца рvҧсv злаҧаз рvлvу акуп: дарà ђаhмадацап, акрv рvзуамvзт. рvчкуп-ѓv акрvура дамцvламvзт, рvзvнт̆vк-ѓv даара ìгуаqvіт, рхv іалvҧшіт, аха зvнџа еібацахvуа ђvҧак ірvлап, àмла ірvмш̆іт аҙаhмадаца, ачкуп-ѓv ах̆vш̆ҧа даадvрш̆цvлап. àх̆чара ìд̆v̆ртцап ìхаланvqvìгуап. Уі аамҙа-азv аурìа рvлvу далаҧхаџуа, ìмап.

Платон Шаҧрvл.

* * *

Шх̆аап шvпҧсv̆храѓv ждvруазар
Сч̆v̆хуа џкуадvр, ìсзажга,
Àдунеі џv̆мала іш̆v̆мамзар,
Соуџvж,—лашàрак сџvрба…

* * *

,,Чоу''-hа зvп жv̆т̆-гула ìсvрхумарvп,
Сап-лч̆v сhеіп, дvсv̆жжàп,
Hàсѓv-„ож саàіхооіт“-hа ирàhапv,
Сч̆v̆жланv-сах̆v̆маара сцап…

* * *

Ìзvреі, ìсhареі амvчда“…
Àдунеі џv̆vіт-ааҧvпроуп,
Гурҧара салахуд̆оуц амvжда
Сбахђач̆v ìапаѓ ìлаш̆цоуп…

Аѓакvрба.

ꙨБАЦÀ АЗКÀ ГАЗЕЂА „АЂСНV“ АЗV.

hалашарбага h-газеђа „Аҧснv“! Анџа-дv ìмчала, арì аамҙа елаꙩ-елàс амчала, уарà аҧшҙа ỳіра qалìт, уі іаабаз ìнагҙат̆у акхаат. Ора уђvтцуа уалагаанҙà, hара hалаҧуа хтv̆мvзт, анаqу іђуаша hалап; ш̆ђа hара зеѓv̆ hзv умрv̆ џбароуп, умv̆хаауп, убарђ реіҧш уhалаччарацv hгуђуот. (Hаqіqоуѓv ац іqоуѓv hаінураалап hахшvꙩ хучҧуа еідуqушалап. h-Аҧснv̆ гуаq агу дуѓп, hАҧснv-ду амчѓv мачҙам, ỳмчі, угуа ухшv̆ꙩvі ебvҧанv аҙарàhа умшаҙакуv унела. Агуàqца акрvца, знапv̆ аҙаҙа тцад-дv ех̆апҙа іҧх̆аш̆à-ҧх̆атцуà аганҧуа ìрvваз ауаà хучҧуà рбіраq qаҧш̆-дv ,,пролетаріи всех стран соединяйтесь'' -hа знv̆ іраhанv ìрҧvђуанv ìкнv hаҧх̆а угv̆лаз.

Сарà агумхацv̆мап сахкаршу сгу ỳрҧуђоіт; убас ора ỳаҧсоу елхкаарач̆а іqоv зеѓv̆ рааhа угуnаv̆лага-гуш̆ђv̆хгоп.

Шђа hуhажларòп аhарà ҧv̆мкрv̆да азіп hàмòп. Іhагv, Іhабзоу аhарач̆v ỳмчала hаҧуіђv̆п. Дараѓ ìсhахоіт: Орà, hлашарбага уіра сађугурҧоt Наҙаҙалà уаhҧv̆мхаат, убас аỳс узv̆—зvуà hҧv̆мхаат, hгу аш̆ђvхра анагҙара-зv

З. Беніа

АМhАЦVР.

—

Мhацvра Ђурҧуч̆v̆лах іцаз аỳv, уа дахнеіз аҙалаҧ днлаз акумкуа ҧhv̆ск камбаш̆к дацаҙанv іплvх̆уаз іhеіт. Абрì данахуаҧш, іꙩнvqа іраху ìкажнv дvзлv̆тцvз іааìгуалашап аҧуара далагеіт. Акамбаш̆ зх̆уаз аҧhvс даацшvп дv̆ш̆ђуаз анvлба, арì акамбаш̆ дацшапv дџуаазап лгуахуп. ,,Уацv̆мшап арì уоꙩv дафаҙом“ лhеіт. Іара ìлаҧурҙҧуа ìч̆атата длvhеіт: ,,Іqалуозар сара ìсvрх̆а, аꙩнv ìнсvжvз скамбаш̆ҧуа ìсх̆уаша

аqра сгу ааqалап-hа. Лара лкамбаш̆ ìлх̆уаз даатцvтцп ìлhара лзv̆мдvруа лч̆v раhанv, агуаџа лгу ìкvлахазџа лvла ђраа дvіхуаҧшv̆уа даанхч̆еіт.

Ђvђк анцv ,,узvусҧа уара?''-hа дìізцаіт.

Іара даaҧуҧсvчhан дшаҧсуаз, дvхџанv, Аҧснv куазаҧуа кàжнv аашаꙩ іоуз зеѓv̆ анлvеіhа, акамбаш̆ дꙩатцалартап ìлvрхеіт, нас аꙩнv̆qа длv̆манv дцап, ꙩбаqа-хџаqа џv-аҙà ахучҧуа рзv іђанv даулш̆ђvіт.

М. Чалмаз.

ÀЂСУА ШКОЛЂУА РVРТЦАꙨЦА РАХ̆ ꙨБАЦА АЗКА.

Дàдраа, аҧсуа школҧуа рvртцаꙩца!

Шарà џнапv злакv̆у, џх̆ач̆v іааганv ìш̆v̆моу аус, уàлс џхv іаџђаз, аҧсаца арцеіџа атцарà рv̆ҙара, даàра іус х̆анђоуп, іус дv̆vуп, Аҧснv азv уі атцкv̆ч̆ еìђіу, уі еіhау уск зv̆qаларvм. Ìзд̆v̆руада џђабàа зvҧсòу ззv̆мдvруа макіа àҧсаца рах̆ ìмачзар qалàп, ахà уі џарà џгу канамv̆жроуп, џvзч̆v̆у аус нанv-àгџмvрхароуп, ахучҧуà атцара рv̆џђароуп, іаhџv̆зш̆одам̆-hа, hџабаа еілзvргодам̆-hа џvш̆ђахqа џх̆амҧшкуа, атцарà зvџђꙩуа наq-наq џђабàа ахv àҧуртцап, ìзvҧсоу рдvрп, џанааҧсоуа аамҙа-зv урђ рђа-жꙩапv ìш̆v̆дгvлап, џара амꙩа ìлvџхvз, жларv зҧv̆жгалаз, дара ìнарvгзàп.

Ожv-ш̆ђà акv азv̆ сџv̆hоіт, аџабаа аhv̆жбахvуа інашvгзà абзіара: іазv̆qашџала џv̆чкупца Аqуа аучтелра Семінаріа ìаапахуарат̆v.

Аапахуаш̆ас іqоу абрì ауп: ꙩv-класк ìбзіанv іалгаз ,хучvк àqара дазvqацазар ,аіцбvра-ч̆v (мл. приг. кл.(даанахуоіт. Ìбзіанv дазvqазар, аіhабvра-ч̆v (ст. пр. кл.), даанахуоіт. Ҧш̆v-класк (вісш. нач. уч.) ìрv̆лгаз, аклàс акvач̆v (1 кл.) , даапàхуоіт. Дvрꙩаѓvх еіҙà—рч̆vцнv сџv̆hоіт абрì хvх̆ сvздџvhаз хучvк џvхшv̆ꙩ азvш̆ђнп, џђабаа ђабаа нацтцанv hаҧvх̆а ҧvђꙩvк ачкунџа а-семінаріа іаапахуарат̆v іqаштцаразv.

Арì зhоуа ђvпч ìт̆оу, џђабàа дv̆v ху-аҧузvмтцvуа аџv іаку џv̆џvмшааітк Шарà ішvвагvлоу, џђабàа џабàс ізмòу, џара џзv абзіара, зхат̆ абзіара еҧш іахуаҧшуа аџv соуп.

Д. Гуліа.

hАХШV̆ꙨVІ hАМVЧVІ ЕЛАh ТЦАРОУП.

Ожч̆vі àамҙазv, Урсv̆т̆лап ìнхооз амì лаҧкуа зеѓv̆ ахаҧуіђра анрòу-рхv акvлаш̆а ач̆еіҧукуш̆а рзv̆мдvркуа іанèлоу, ех̆аѓv̆àібаш̆реі аібарҟреі іанач̆у-hара аҧса ца хар hàмамкуа hаqоуп. Тцоуп уі „аіспанка“ еҧш ìрvлоу ачvмазара hарѓv̆ іhàламсvкуа hзv̆qамлч̆еіт, аха нтцра мòукуа іhах̆ч̆еіт, hнv̆ђ̆гуђасша hааqалап, аха дvрꙩаѓ hч̆еібаhтеіт. Урсv̆лап ìqалаз ареваліуціа-ду іаhзv̆ннажvз ахаҧуіђра-hа ìзч̆v̆у аџv̆ hгуàҙанv, hарv̆цhашанv, і а h з а а і ђ і у а џv̆џvмш̆ааіт. Амілàҧҧуа зеѓv̆ дарà рхàла, рдvррала.ахшv̆ꙩ бзіа змоу ауаа ірvлоу рvла, рхv̆ іазеіђу рhоіт, ірзеђу qартцоіт рхv̆ еіџарhоіт, рvгуђv̆ха ех̆аҧунагуаìнарvгзоіт-рхаҧуіђра дара ìлvрхvуеіт.

Абас hарѓv ìhàхуаша, hаіч̆v̆зкааш̆, іаhзеђх̆аш̆а аусҧуа hрv̆ш̆ђалароуп. Нхv̆ hарà еіҙàhамhар-hарà іаhзеђv̆у, hара hапзv̆рх̆аша аусҧуа аџѓv іqатџанv іhаіђу ам. Убрv̆і ацv̆нт̆ крvздv̆руа, крvзvлшуà Аҧснvрà мv̆ҙvкуа, hаҧсvуара рv̆ламҙvкуа іаhзvнхандаз-hа згуàхуо аỳсура hалагароуп. Знvк àамҙа hаццар, нас hàх̆ҙауам: латцап іàhамhуа бџàп іhазhуам. Ìіашанv Аҧснvрà іђvуам дvрꙩаѓvх hара hабзоурала акv амv̆х̆уазар. Еѓ тцабvр гvуп hара hàжа іалоу „абаа аꙩнvтцqàлоуп ìзлаҧжvуà“hа. hара атцара змàм -іqоу іанv̆ ззелvмкаауа атцара змòу акрvздvруа, ахшv̆ꙩ змоу, Àҧсvнра зҙахнv̆ іаш̆ђоу рvтурà аагàроуп. ірhуа хаhтцароуп ìзлаhàрhуала hнvqуароуп: ìхуàрҙам ззv̆рhаз каhажроуп, ìбзіоуп ззvрhаз іаш̆аџђанv іhàхуарҙазар іqаhтцароуп. Ìзд̆v̆руада ỳрђ рах̆т̆ аџv̆ дꙩаш̆анv іаhзèђvм h-Аҧсv̆нра іаҧvрхàгау àус ш̆ђv̆іхvрцv дàлагоозар,іhамỳроуп, іаhhароуп ỳс qаумтцап-hа, насѓv данаqv̆мтц аỳсбара дvзхаhаргv̆лаз даалаhх̆v̆роуп; ỳі hара hàҧуіђvуп: дàлазтцаз дàлаhхvуеіт.

Абас зеѓv̆ атцàра змоуѓv ізмамѓv hахшv̆ꙩ еілатцанv̆ даара ìзбнv̆ іђаснv̆ іаhзеіђу ш̆ђахлароуп. Ус акумкуа аџ̆vі аџ̆vі hаітцаш̆vнцvуа hалагар аус ура hаìбаҧарvм, hара аҧсаца мачꙩvк іqоуѓv hч̆еіꙩаhшар, нас hàмч зvнцак ìкаҧсазап, hасѓv hгулаца ааінv hаіндvршуа ìалагап. Уі нахvсѓv hахаҧуіђра-т̆v hазhарv̆м. Убрv̆і ацнv̆т̆ есђінаѓv аìх̆v̆хуцра аìхатцгv̆лара hамаҙароуп. Атцарà змòу, іаhзеђv̆у зhуа, hазмvрзша qазтцауà, hаіђузvрхаша іаш̆ђоу ауаà рhат̆v хàhтцароуп: ỳрђ есђінаѓv дасvу іhàлшуа ала атцхvраара ах̆v̆рҙахvу ìраhҧалароуп.

Абрì еҧш h-Аҧсvнра мvҙvнда, аҧсуаа жлара бжамҙvнда-hа ìгуаqvаз-роуп абàс аỳс бзіà ҙvбнv̆ аҧсvуа газеђ,,АЂСНV'' hа х̆v̆vс іаҙанv ìђvзvш̆ђvз. Ỳрђ арì нахvсѓv ірv̆ҧуч̆іалааіт аус бзіаҧуа напvзларкvуа Аҧснv̆ іахуаша hа ìзбнv̆ ìш̆ђvрхvуа. hарà атцарà злаhамамvз àла, ỳс сгv̆ іàапагуап арì агазèђ змаапоу, шаqà жларv̆ рзv̆ ìлахтv̆ганv, х̆ҙv̆ мvрзганv̆, мра-лашаранv̆ ішаhзv̆qалаз дvук hахшvꙩ азтцарvмvзт-hа, аха аꙩба хџа №: іђv̆тцҧуаз рvла іiашанv ìзд̆v̆рт жларv̆ ргv̆ шаqа іахуаз, hасѓv ìсvзгуамҧакуа сvзнv̆мхч̆еіт дач̆а ш̆оукѓv hарà аҧсаца hхàла џqv ꙩра hамамкуа аѓірђ мілаҧҧуа х̆ђvда-ҧшада hрv̆лаҙvр зҙах̆v̆з-шаqà гуàласvі лах̆еіҧуцарасvі іqартцаз.

Ìіашоуп-ожvш̆ђа-рнахv̆с hара аҧсаца hабжаҙvрцv̆ іалшуом-ìзбап акузар hадамvђ vqоуп. Жларv̆ зхала аџqу ꙩра змоу уаhqуатцvі, акамбаш̆ђа адамvђ зђv̆ шамахамзар ìзvбжаҙуом: еѓаџара іqазарѓv ірvҧшаауеіт-ірд̆v̆рvуеіт адамvђ àла.

Уажvш̆ђа-рнахv̆с hагуђvхаҧуа злаhhаша агазеђ hамòуп. Іаhзеђv̆у іаhзеіцоу іах̆ч̆еібтhhаша агазеђ vqоуп, ... hацv маш̆акуа дасvу hгу іаанагv ... і абзіеі-дасvу іаабуа, іhahаvа анаhтцалароуп. Акv уі-ꙩбаѓv hгазеђ даара цх̆vрара аhҧароуп. Арì агазèђ џабаадàҧарада іђv̆тцvуа џаhамш̆ароуп. Убрì ацнv̆т̆ дасv̆у іhалшуа àла цх̆v̆раара аhҧароуп: атцарà змòу џqуꙩрала, іпанагуаѓv ҧарала дасvу ìлшvуа еҧш. Мàн анàвуха анì агVђꙩvк агазеђ ђvзvшҧvуа рvмацара еѓ рvлшарvм, атцvхут̆анѓv агазеђ аш адvркv̆роуп, насѓv hагуђv̆ха злаhhуа hамамкуа hаҧуха п.

Атцvхут̆анv агазеђ шаqа ìлахтv̆гоу жларv рзv̆ ìхуарҙа-дv̆у здvруа сџv̆hоіт ішv̆лшуа шамеікҙакуа ìждvрvуала шатцхvраарацv, сарѓv шqу ꙩрала сvзлатцхvраауа анаꙩvсѓv сvуалафаху хучv ìсоуа ацнv̆т̆ іатцрvхнv 50 маађ рvластцоіт абрì еҧш hара ìhахуаз гуаҧанv аус бзіа hзvqазтцаз.

Міша-Аҧсуа

апріл 2 рзv 1919 ш.

АЗꙨVБЖАНТ̆ (ІААЗ) АШQУ.

Аоꙩv ìгv іалакіакіо, абааҧсv ìбоуа, ìмhар ìгv ҧжанѓv дv̆ҧсvп. Ахà угv іалоу уhàр, іàкум зvуа рvгра рòуhар, ђамхурђас уqартцоіт. Ìзбап абрì еҧш ìзhàх̆уазеі?

hара hхv ìахоо hаздvрам, іаhмvх̆уаша hаҧхасҙàзv̆ш̆оуп hазvш̆ђоу. Абрì зеѓv̆ зх̆v̆сhаауа абрì оуп. Аҧуҧаҧуа рч̆v ш̆оукv̆ аалаган акаhуа рнvрҧаҧуа аадvрт̆v̆іт, амаца àаргvеіт, ауаа-ганѓанҧуа àчкунца àлагалапv, іжанv іадv̆рvуоіт. Àхумарра зех̆v̆нџара іqоуп, аха азаґа удv̆руазароуп. Ожv іаазҧулаз уах̆v̆лаѓv, ч̆v̆нлаѓv іт̆анv̆ амаца іасvуоіт. Уахà шаанҙа іапт̆алàкі àх̆ҙа рv̆лалоіт іаѓчмазцахоіт. Ꙩбаѓv qурш̆к мрvш̆к рv̆мазар àџvі -аџv hџv̆ібарhvпhа ргу іпђоу аҙђанхча смаца аџіра-hа хучv̆-хучла ìрзv̆мдvрҙакуа рҧàра зеѓv̆ іара ìгоіт. Нàс амаца àсра ргv̆ анаҧуҧџалакі аꙩv-жра іалагоіт, аꙩv-жнv аџv іџvлоіт, àх̆ҙа рv̆лалоіт. Арì ізлаіашо уі оуп: дv̆qап аџ̆v, ìхҙ сhом

камбаш̆ зацv̆к ìмап, іђvіт зvђ маађ-hа. Аҧара іанідуџђа акаhуач̆v длат̆ап амàца дасvуа іч̆ааìхап іҧара зеѓv̆ іџеіт, уі ах̆v̆х̆ѓv ауàл іђух̆v̆еіт. Уі ач̆ѓv̆ дàанханадаз, аха àтцvх ахђv̆іч̆уаз àх̆ҙа ìлалап, дvчмазаꙩхv̆еіт. Аіhабаџа-hа іqòу рхач̆v ìзаàрvмгозеі абрі еҧшҧуа абаàҧсҧуа рђv̆ђап іqалуа, Арì еҧшҧуа ауаà бv̆жнахvуеіт-т̆а!

Еіђмі hарqуàтцvр абрі еҧш ìqоу абжv̆хга усҧуа? Ш̆ђа іаамҧоуп сгуахуòіт.

Б. Каціа.

Азꙩvбжат̆ ашqу-џшарà аҙанv ìhàдкvланv абрà, іанàhтцоіт. Àhара-ду qаhтцоіт аҧvҧаҧуа рах̆, абріеіҧшҧоу hзааџv̆цhаларазv. hаграҧуà hч̆v̆ ач̆v̆ еібàhhоуа hàлагар, ìзд̆v̆руадѕ hаџѓараҧуа кажнv абзіарах̆ hхvнhvр.

Редакціа.

ЕРЦÀХУ (Èлбрус) ÀЛꙨА АХV̆ЛVББОІТ.

Àбàр ш̆ђà мvзкv̆ тцvшт агазèђҧуа ірhоуеіжђеі Ерцàху àлꙩа ах̆v̆лvббуоіт-hа. Àцҧуа (àҧуца) еіҧуаџахvеіт; хv̆х̆т̆ àнаqоу ҙvђvнv̆, àхра іач̆ꙩvрнv тцаqа алvеіра іач̆v̆уп. Убрv̆і іахqанv̆ àдѓvл тцvсраѓv qалаап-hа іаџџоуà іqоуп; аіhарак ỳі аш̆ха ааігуàра зхv vqоу аҙҧуà хvтцvр hа ішоіт. Ожv аакіскіа Ерцàху ааігуàра, іаhà арàх̆ аасҧх̆à дач̆а ш̆хаҧуàкѓv àлꙩа рхvлvббуа іалагvеіт рhоіт. Ожраàнҙа машvр анv̆qамла, Ìзд̆v̆рvуада ш̆ђарнахvсѓv еѓqамлар.

АОКРУГА АЧ̆V.

Март мза àꙩагvламҙазv Кv̆ндvђ-Кудр. ауч.Д. Кіут̆vі Н Бжаніеі рv̆џђап ђvч̆енv̆ зкèіза нvзђ рv̆ху аҧvчџа ірvеіт

А-Бжаніа іаҙа,Тамvш̆ інхуа Г. Гадліа гуꙩàрас дартцеіт. ҧасаѓv аџѓа сзv̆іух̆ап, ожv̆ аџђап-ҧvч̆ра схарат̆нv сеірҙуеіт іhап àмꙩа ааізвнv дvеіхеvп ꙩv̆џара хvђуа аілvірqеіт Н. Бжаніа дху-ђуҧуанv̆ Àqуа ахуш̆т̆v̆рҙа-ч̆v дvш̆ђоуп.

Аџѓа зvv̆з абна дvлалт;.Абрì аус атцvхуала авба іђанv дҧакvп Тамшаа ркамісар М.Гадліа, аха озкv дvрш̆ђіт.

Џѓарда, Кудр. ауч., Д. Амvчба ꙩvџа ауаа іш̆іт. Аџv іара іаша Ђ. Амvчба. аѓі А. Аірvпба.

Азꙩvбжа, Кудрv ауч., Т. Ченгліа амꙩа ìзкпv дvрш̆іт. Жа-хvк іђушеіт. Дvш̆vз а-Жаніа абна дvлалт.

22 март-азv Алоіш ìтеатр ач̆v Ђ. Ш. Ђурђіа К. Поракідзе дvіш̆іт. Машvрvп рhоіт. А-Ђурђіа дvбналт.

Аqуа ауокрv̆г акомісар В. Чхіквішвілі Ђарҙqа ìматvра ч̆vц ах̆ дцеіт. аамҙала уі іхv аҙvцап, Ђарђv̆нт̆vі іаазаін амч ала, дvqоуп. Л. М. Тумаркін.

АЂСНV ЖЛАР Р-СОВÈТ АХТРАЗ-V.

—

18 март-азv, аꙩаша ч̆нv, 12 с. бжàкvі рзv, Аҧснv жлар р-совèт Алоіз ìтеàтр ач̆v ìх̆v̆ртvіт.

Адепутатца зеѓv̆ —џђа vqам: іагvуп 6—7 раqарà.

Атеатр ах̆v̆і-атцvхуеі тvп, èіза àжлар рv̆ла.

Адепутàтца амза-ч̆а ҧшра аманv рт̆аш̆а аqоуп; апредседател іт̆арҙа агуҙанv̆ іqоуп.

Партіала џђа цҧа еілvрганv̆, хаз-хазнv, оꙩv̆ ìлаҧш іцашарат̆v-еіҧш рт̆аш̆а vqам. Апартіаҧуа зеѓv̆ еілаҙꙩоуп уhарат̆-еіҧшоуп ìш̆т̆оу, ааба рhомер àла іàлvхнv іааз адепутатца ракумзар. Урђ еіhà рч̆еідкvланv арv̆ђарах̆ іт̆оуп. Шамахамзар адепутатца зеѓv аѓілҧуа-аџђҧуа ргукhҧуа ìркv̆дуп.

Ìіашанv жàꙩа саађvі бжакv̆і рзv аҧардà ìꙩахvеіт

Аізара хv̆ітvіт адепутатца ђурала ìреіhабv̆з І. І. Рамішвілі.

І. І. Рамішвілі днагvлап àжа іhеіт. Раҧх̆аҙат̆vі іàжач̆v: „сарà ђуралà сахшеіhабv̆з ацнv̆т̆ ех̆а àhаҧvр дvу, Аҧснv̆ жлар р-совèт ахтра. хуђаàс ìсоуг.

Іхтv̆уп жлар р-совèт“-hа рv̆лvеіhеіт. Уі аш̆ђах̆ àжа дvу іhеіт. Дахцàжуаз іàжач̆v іаларшнv абàс іhеіт: „Аҧснv̆ мàчvуп. зvнцак ахvаҧуіђра àманv-хазкралнv àqалара аqvнҙа ìзv̆мцаҙап, іазv̆мhап.

Ìàлvмшо ш̆ђнахvр, еіhà зvлшуà т̆vс іqартцàр qалàп, нас ỳі ат̆рà ìрласнv ìзатцvмтцvр qалàп.

Аҧснv хаз-кралра àлшарат̆v еіҧш іанv̆qалалаѓ hарч̆v агуахут̆v іах̆ҙараап hамч алаітцаит“.

І. Рамішвілі іàжа даналга Аҧснv жлар р-совèт председателс далvрҧх̆іт Дìмітрі (Àрзаqап) Èмхаà,-секретарс Г. В. Королѐв.

Март 20-рзv жлар р-совè ацнv̆т̆ аҙел рvш̆ђv̆іт Ђарз, Аҧv̆рђ республікà апредседателv̆і апарламентv̆і рv̆х̆ҙ-àла асоіузнікџа рхадараҧуа рv̆мhа-ч̆v іпаргаразv Аҧснv жлар р-совèт ач̆v іђvрхvз апротест: Денікін ір, жv̆т̆пат̆ hаàс Аҧснv̆ ìамоу Мҙv̆мҙа, ì хv̆снv арах̆ ìмгv̆ларазv… Гагра аучастка дрv̆џђаразv. 22 март азv жлар р-совèт дарà архат̆ ꙩнах̆v, (Черніàвскі ìш̆ха аӂанач̆), ìасіт.

Абрvі h-газеђ ч̆vц „Àҧснv“ азv ђvрꙩv ìзларv̆лшоуа àла рџабаа àдvрпар рђах̆v̆уп. hарv̆ш̆ђҧоіт, макіа ìраџам ахà, ах̆зvрт̆раҧуà, àжа еінрааланҧуа астатіҧуа, (hарà аіhарак ажабжҧуеі, астатіаҧуеі роуп hазvгуаqvуа) ш̆оукv̆рхvàла ìх̆vџнv, рхv ìзбаанv, ꙩ о к ѓ v аџqуҧуа і р v п ђ о у рах̆т̆ еіҙàганv. Акv еҧшvмҧуа h џ v hоіт, убvрђ ìрvгҧуоу, рvбаҧуа рvрт̆аш̆а (аріфма, рітма, слог). іалаҧушҙам, ìзмvрҧvшҙуа, іавv̆жбуа рч̆еіш̆ас іаҙахvу qатцап іаhзааџv̆цhаларазv. Урì ала іhаргоу,макіана іhаш̆аҧумvргv̆лаҧ hажжҧуа, іаhа еіђнv іш̆аҧунарv̆гvларазv. Ожv̆ ч̆vп hарà аꙩрà іàлагаз, гуàлч̆рала, аібаҧахра àhасаб àла, hаібарч̆еіуа, hаграҧуà мзàкуа еібàhhуа (крітіка) hалагар,ірласнv àмꙩа ìàшах̆ hкv̆лvеп: іаhа ìпаҧунагvуа аꙩразv hаібарqазап.

hаграҧуа еібàhамhар, іhагvу ìмhагvу hарà іаhзvнхап. hꙩvш̆а hзvр..еірvм. Абрì гуàлvс оꙩv іqаітцарvк-hа hаqоуп. Аха дvрꙩаѓvх еіҙаhhоіт, абдаҧуа анv̆qаштцуа еіhà еіҧнv, ìбзіанv ìнш̆аҧургvлат̆v̆у ажаҧуа шрт̆ат̆v̆у іqатцанv іанv іашv̆нђла,іх̆уàрҙам, ìч̆еім-hа мацара-ч̆v шмаантцаскуа.

Редакціа.

ÀХ̆ЧЕІ, ÀХШVІ АБРІ ІАЂХ̆ОІ.

(К. Прутков іàжа маанà)

Àх̆ча дцеіт хшv аагарà
Дvхнvмhҙап ожѓv іарà.
Іаҧх̆уа!
Дvуҧv̆лазар уарà
Џаракvр іарà?

Д. Гуліа.

Анџа-узнà абрì іаҧх̆уа, атцаб рі шvуhара, даараҙа ахшvꙩ р тцага-дv hамhеі Прутковvі сареі?

Д. Гуліа.

АЂСУА ШVQVҦУ ААНХУАРЦV ШЂАХVУ РАХ̆:

—

Аҧсуа џvqуҧуà: Ан-бан џqу, АЂАСАБ, АНV̆ЏАРА-ДУКУА, АЦꙨАРАЂУЕІ, АЖА-ҦЦАЂУЕІ, аqанч-аҙара, акуàта аҙара, акутҧуа р v х у џ т̆ р а, ацvрҧшҙеі а ц v̆ х а р е і рџђуіздахvу іоуеіт ,,Горск. школа'' а-музеі ач̆v, Ауахуама-џvqуҧуа ачqапàп іусhарҙа-ч̆v,Д. Гуліа-іаап-іеіраалуеі, іхаvрт̆раҧуеі,—Гогіджанов іџàvс аџqуђеірҙа амаҧаза-ч̆vі, агаѓа астудент ђуа-ркіоска ,,Діоскурія'' ач̆vі, іара а-Гуліа-ì ч̆vі.

РЕДАКТОР: АГУЂ.

Захаров ітипографіа.